

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

29 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво цифрової ілюстрації

Назва дисципліни

Призначення Робочої програми

Для освітніх програми спеціальності «дизайн»

Рівень вищої освіти

Перший бакалаврський

Мова навчання

Українська

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

4

Статус дисципліни

Вибіркова

Факультет

Технологій і дизайну

Кафедра

Дизайну

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю		
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття						Самостійна робота	Залік	Іспит
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Д	4	120	51	-	51	-	-	69	+	-	

Робоча програма складена Юлія Байрак ст. викладач Юлія БАЙРАК

Підпис

Схвалена на засіданні кафедри дизайну

Протокол №1 від 29.08.2024 р.

Зав. кафедри Ельвіра Базиліук

Підпис

Ельвіра БАЗИЛЮК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова вченої ради факультету Тетяна Іванішена Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

МИСТЕЦТВО ЦИФРОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ

Тип (статус) дисципліни	Вибіркова
Освітній рівень	Перший (<i>бакалаврський</i>)
Мова викладання	Українська
Семестр	–
Кількість призначених кредитів ЄКТС	4
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Денна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: *вміти* створювати ілюстрації з використанням технік деталізації та мінімалістичного дизайну, шаблонів, текстур, різних мазків, хитких ліній, градієнтів; відповідно до ідеї твору свідомо порушувати пропорції та анатомічні співвідношення; *створювати* візуальний сторітелінг, обирати стиль і колірну палітру ілюстрацій з урахуванням призначення (книжкова, для сайту, для реклами тощо).

Зміст навчальної дисципліни. Дизайн-дослідження для розробки деталізованих та абстрагованих скетчів відповідно до поставлених задач. Розробка ілюстрації в стилі бодіпозитив. Ілюстрація замість фото. Поєднання фотографій з ілюстраціями і текстурами. Лінії та мінімалізм. Ілюстрація з використанням технік деталізації. Розробка патерна.

Запланована аудиторна робота: не менше 1/3 від загального обсягу дисципліни

Форми (методи) навчання: *словесні* (пояснення теоретичних засад і шляхів їх подальшого застосування) із застосуванням презентацій та візуалізацій; *практичні* (виконання лабораторних завдань в графічних редакторах з використанням графічних планшетів); *самостійна робота* (опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання лабораторних завдань і до захисту їх результатів, розробка і оформлення портфоліо/презентацій).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, захист лабораторних робіт, презентація результатів виконання лабораторних робіт; письмове опитування (тестування).

Вид семестрового контролю залік

Навчальні ресурси:

1. Бразелл Д., Девіс Д. Understanding Illustration: Навчальний посібник/Дерек Бразелл, Джо Девіс - Київ: ArtHuss, 2019, - 208 с.
2. Becoming a Successful Illustrator: Підручник/Дерек Бразелл, Джо Девіс - Київ: ArtHuss, 2019, - 208 с.
3. Illustration in Ukraine. Ілюстрація в Україні: Альбом/ Люсія Бондар; Creative Publishing, 2021 - 208 с.
4. Геллер С., Кваст С. Graphic Style: From Victorian to Hipster: Навчальний посібник/ Стівен Геллер, Сеймур Кваст - Київ: ArtHuss, 2019, - 296 с.

Викладачі: ст. викладач Юлія Байрак

2) Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище. Режим доступу:
<https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=9306>
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу:
http://lib.khmnmu.edu.ua/asp/php_f/p1page_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnmu.edu.ua/#>.

3) Пояснювальна записка

Дисципліна “Мистецтво цифрової ілюстрації” є вибірковою дисципліною з фахової практичної підготовки та займає важливе місце в освітній діяльності бакалаврів зі спеціальності «дизайн».

Мета дисципліни. Формування і розвиток професійних здібностей, набуття практичних навичок з розробки цифрової ілюстрації (растрового, векторного та змішаного типу) різного призначення (книжкова, для реклами, для сайтів, додатків тощо).

Предмет дисципліни. Вивчення ілюстрацій різних видів та технік їх виконання засобами цифрового малювання.

Завдання дисципліни. Навчити розробляти композиційно і тонально гармонійні ілюстрації різних видів на графічному планшеті, в графічних редакторах відповідно до сучасних вимог індустрії; підготувати спеціалістів відповідно до потреб галузі.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: чітко **розуміти** задачі, які вирішує сучасна ілюстрація; **вміти** створювати ілюстрації з використанням технік деталізації та мінімалістичного дизайну, шаблонів, текстур, різноманітних мазків, хитких ліній, градієнтів; відповідно до ідеї твору свідомо порушувати пропорції та анатомічні співвідношення; **створювати** візуальний сторітелінг, обирати стиль і колірну палітру ілюстрацій з урахуванням призначення (книжкова, для сайту, для реклами тощо) та вікової аудиторії для якої вона розроблена; застосовувати ілюстрацію, як дієвий засіб донесення інформації.

4) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:	
	Денна форма	
	Лабораторні роботи	СРС
Розділ 1. Мистецтво цифрової ілюстрації та спрощені форми	24	32
Розділ 2. Мистецтво цифрової ілюстрації та деталізація	27	37
Разом:	51	69

5) Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

№ теми	Теми лабораторних робіт	Кількість годин
1	Лінії та мінімалізм. Розробка скетчів в стилі мінімалізм. Підбір ліній та кольорового акценту. Виконання ілюстрації з використанням ліній та кольорової плями. <i>Лит.:</i> [1], с. 9.	6
2	Розробка ілюстрації в стилі бодипозитив. Розробка ескізів. Робота з кольором по принципу обмеженої палітри за спліт-комплементарною	12

	або тетрадиною схемою. <i>Лит.:</i> [1], с. 66, [2], с. 10.	
3	Ілюстрація замість фото. Аналіз фотореклами. Розробка ілюстрації замість фото. Робота від плями до деталі. Створення атмосферних градієнтів та кольорового акцента. <i>Лит.:</i> [1], с. 234, [3], с. 54.	6
4	Ілюстрація з використанням технік деталізації. Робота з референсами, створення мудборда. Розробка ескізів з акцентом на деталізацію. Виконання ілюстрації в кольорі. <i>Лит.:</i> [1], с. 122, [2], с. 87.	12
5	Розробка патерна. Розробка стилізованого зображення для патерна. Проектування додаткових елементів. Компонування рапорту патерна з розроблених елементів. Створення патерна (робота з монтажними областями). <i>Лит.:</i> [3], с. 122, [2], с. 85.	8
6	Поєднання фотографій з ілюстраціями й текстурами. Розробка скетчу. Підбір текстур та колірної гами. Доповнення фото кольоровою ілюстрацією. Формування портфоліо лабораторних робіт 1-6 в цифровому форматі. <i>Лит.:</i> [1], с. 122, [2], с. 85.	7
	Разом:	51

В процесі виконання лабораторних робіт з дисципліни студенти денної форми здобуття освіти навчаються розробляти ілюстрації відповідно до сучасних трендів. Займаються дослідницькою роботою, набувають навичок роботи з референсами. Створюють мудборди. Виконуючи практичні завдання, експериментують з новими стилями та техніками, навчаються долати суперечності між старими знаннями й новими фактами. Під час виконання ілюстрацій в кольорі, набувають навичок роботи з різними кольоровими схемами тощо. Але основний акцент в дисципліні зроблений на проектування ілюстрацій засобами комп'ютерної графіки, як на один із сучасних інструментів реалізації дизайнерських ідей.

Для виконання завдань лабораторних робіт студентам необхідно мати графічний планшет або альбомом для малювання - формату А3, пензлі та фарби. А також, самостійно підготувати можливі зразки референсів відповідно до поставлених задач. Результатами виконання завдань лабораторних робіт є написані кольорові ілюстрації, які можна використовувати для зовнішньої комунікації з певною цільовою аудиторією.

5.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів денної форми здобуття освіти полягає у підготовці до кожного лабораторного заняття (підбір референсів), підготовці до виконання та захисту лабораторних робіт.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1-2	Підготовка до виконання лабораторної роботи 1.	8
3-4	Підготовка до захисту результатів виконання лабораторної роботи 1. Підготовка до виконання лабораторної роботи 2.	8
5-6	Підготовка до захисту лабораторної роботи 2.	8
7-8	Підготовка до виконання лабораторної роботи 3.	8
9-10	Підготовка до захисту лабораторної роботи 3. Підготовка до виконання лабораторної роботи 4.	8

11-12	Підготовка до захисту лабораторної роботи 4.	8
13-14	Підготовка до виконання лабораторної роботи 5.	8
15-16	Підготовка до захисту лабораторної роботи 5. Підготовка до виконання лабораторної роботи 6.	8
17	Підготовка до захисту лабораторної роботи 6.	5
	Разом:	69

Керівництво самостійною роботою кожної підгрупи здійснює її викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6) Технології та методи навчання

Процес вивчення дисципліни ґрунтується на використанні традиційних навчальних технологій, зокрема: *словесні* (пояснення теоретичних засад і шляхів їх подальшого застосування) із застосуванням презентацій та візуалізацій; *практичні* (виконання лабораторних завдань в графічних редакторах з використанням графічних планшетів, що мають допомогти студентам опанувати фаховими знаннями й набути практичних навичок з проектування цифрової ілюстрації). Під час виконання лабораторних робіт студенти через проблемні методи навчання залучаються до дослідницького процесу і мають можливість проявити свій творчий потенціал на практиці, розв'язуючи фахові завдання з теми; *самостійна робота* (опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання лабораторних завдань і до захисту їх результатів, розробка і оформлення портфоліо/презентацій). Самостійна робота дозволяє глибше зануритися в процес дослідження, ознайомитися з рекомендованою літературою, розробити додаткові скетчі, відпрацювати техніки розкриті викладачем на заняттях, у разі потреби дописати роботу.

Необхідні інструменти, обладнання: записник, графічний планшет, або папір акварельний формат А3, пензлі, фарби акварельні, палітра, стаканчик для води.

7) Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- захист лабораторних робіт;
- якість виконання лабораторних робіт.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Студент, який не набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу вважається невстигаючим.

8) Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною *чотирибальною* шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом *позитивно*, з урахуванням коефіцієнта вагомості й розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: ідея та якість виконання графічної частини; вільне володіння студентом спеціальною термінологією й уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасний захист лабораторної роботи.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами захисту ідеї та якості виконання лабораторних робіт 1 - 6.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко та у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; вирішує практичні завдання з проєктування цифрової ілюстрації різної складності; володіє сучасними техніками та прийомами для створення цифрової ілюстрації; вміє створювати унікальні реалістичні чи стилізовані образи залежно від поставлених задач, які несуть чіткий сигнал аудиторії; при розробці скетчів легко демонструє навички роботи з масами в композиції та кольоровими схемами; може якісно оформляти роботи та володіє спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, уміє робити детальні та узагальнені висновки. Допускаються несуттєві дві – три <i>похибки</i> в ілюстраціях зі складною перспективою.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією; практичні завдання виконує акуратно і в повному обсязі, але часто сюжету не вистачає унікальності, також можуть мати місце деякі неточності: незначний дисбаланс в масах, кольорах, або декілька похибок при зображенні перспективи. Але загалом практичні завдання виконані вірно, правильно підібрані об'єкти по масах. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві – три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Але як правило, допускає неточності у відповідях й <i>суттєві помилки</i> при проєктуванні сюжетів. Зокрема, робить значні помилки в анатомії, композиції чи перспективі. Поверхнево володіє прийомами зображення предметів. А створені ілюстрації, часто мають дисбаланс в масах та кольорах. Разом з тим, здобувач вищої освіти набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання та не справляється з вирішенням практичних завдань. Лабораторні роботи виконує не в повному обсязі й допускає суттєві помилки. Не може зібрати різні об'єкти в одну композицію. Застосовує кольори, які суперечать один одному. Не володіє базовими знаннями компонування.

	Оцінка «незадовільно» виставляється, коли здобувач вищої освіти не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.
--	--

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота												Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:												За рейтингом	
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6		
Якість виконання						Захист							
ВК*:						0,3							0,7

9) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Дати визначення ілюстрації?
2. Підтипи ілюстрації?
3. Особливості ілюстрації в стилі бодипозитив?
4. Що таке мінімалізм?
5. Особливості ілюстрації виконаної в мінімалістичному стилі?
6. Чому в деяких випадках фото замінюють ілюстрацією?
7. Що таке деталізація?
8. Охарактеризуйте деталізовану ілюстрацію?
9. Що таке патерн?
10. Де можуть використовуватися патерни?
11. Чи варто поєднувати фото та ілюстрацію?
12. Етапи роботи над ілюстрацією?
13. Для чого потрібно формувати мудборд?
14. Особливості ілюстрації для сайтів, додатків, стартапів?
15. Особливості розробки ілюстрації?
16. Що таке скетч?
17. Перелічіть підходи в скетчингу?
18. Для чого в процесі розробки ілюстрації використовують просту геометрію та розкладання на маси?
19. Перелічіть можливості, переваги та недоліки векторної графіки?
20. Перелічіть можливості, переваги та недоліки растрової графіки?
21. Архетипи в ілюстрації?
22. Особливості зображення ілюстрацій через монохроматичну колірну схему?
23. Особливості зображення ілюстрацій через комплементарну колірну схему?
24. Особливості зображення ілюстрацій через спліт-комплементарну колірну схему?
25. Особливості зображення ілюстрацій через тетрадичну колірну схему?
26. Особливості зображення ілюстрацій через тріадичну колірну схему?
27. Чим відрізняється ізометричний дизайн від плоского?
28. Що таке “рамка” в ілюстрації?
29. Тренди в цифровій ілюстрації?
30. Принципи створення інтригуючого сюжету?

10) Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Мистецтво цифрової ілюстрації» повністю і в достатній кількості забезпечений навчально-методичним матеріалом, а саме:

Байрак Ю.О. “Мистецтво цифрової ілюстрації”: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Ю.О. Байрак – Хмельницький: ХНУ, 2024 - 40 с.

11) Рекомендована література

Основна

1. Бразелл Д., Девіс Д. Understanding Illustration: Навчальний посібник/Дерек Бразелл, Джо Девіс - Київ: ArtHuss, 2019, - с. 208.
2. Becoming a Successful Illustrator: Підручник/Дерек Бразелл, Джо Девіс - Київ: ArtHuss, 2019, - с. 208.
3. Illustration in Ukraine. Ілюстрація в Україні: Альбом/ Люсія Бондар; Creative Publishing, 2021 - с. 208.
4. Геллер С., Кваст С. Graphic Style: From Victorian to Hipster: Навчальний посібник/ Стівен Геллер, Сеймур Кваст - Київ: ArtHuss, 2019, - с. 296.

Додаткова

1. Шагала, Володимир Іванович. Українська мальована історія: зб. малюнків і коміксів/ В. І. Шагала ; упоряд. А. Ю. Курков ; В. Кондратюк. - Львів : Меморіал, 2021. - с.800.
2. Мсебіус. Світ Едени: комікси. Кн. 1 / Мсебіус ; пер. з фр. О. Макарової ; худож. Мсебіус. - Київ : Видавництво, 2022. - с. 216.
3. Михайленко В. Є. Основи композиції: навчальний посібник. / В. Є. Михайленко, В. І. Яковлев. – К.: Каравела, 2018. – 304 с.
4. Трегубов В.О., Негай Г. А. Теоретичні основи архітектурної композиції: навч.-метод. Посіб./ В.О. Трегубов, Г.А. Негай: ФОП Цюпак, 2022.
5. Heller, S Iron Fists: Branding the 20th-Century Totalitarian State Phaidon Press Inc, 2008
6. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво-, і тримірний простір: навч. посіб.; за ред. Е. А. Антоновича. Тернопіль: Матвей, 2011. с. 240.
7. Іванов С. Основи композиції видання. Навчальний посібник. Львів.: Світ, 2013. с. 232.
8. Сотська Г., Шмельова Е. Словник мистецьких термінів. Херсон: Видавництво «Старт», 2016. с. 52.

12) Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище. Режим доступу:
<https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9306>
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу:
http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1page_lib.php.

3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.